

De sporen van de ‘groote’ oorlog archeologisch onderzocht

Proefsleuvenonderzoek in Scheewege
(Pervijzestraat-Lampernisse-Diksmuide)

Intern aOE-rapport

Proefsleuvenonderzoek in Scheewege (Pervijzestraat-Lampernisse-Diksmuide).

Terreinwerk & rapportage

**Marc Dewilde,
archeoloog**

**Franky Wyffels,
veldtechnicus**

Proefsleuvenonderzoek in Scheewege (Pervijzestraat-Lampernisse-Diksmuide)

Administratieve gegevens:

Provincie: West-Vlaanderen

Gemeente: Diksmuide

Adres: Pervijzestraat

Kadaster: Afdeling: 13de Afd.

Sectie: A

Perceel: 254^a en 247

Opgraving ☒

Prospectie ☐

Vergunningsnummer: 2010/363

Datum vergunning: 11/10/2010

Naam aanvrager: Dewilde Marc

Naam site: Scheewege (Lampernisse)

Lambertcoördinaten (Lambert 1972): X= 40030,404 Y= 195082,433

Inhoudsopgave

1 Inleiding	5
2 Ligging en bodemgesteldheid	6
3 Historische en archeologische informatie	6
4 Veldwerk	6
5 Besluit	6
6 Geraadpleegde literatuur	7

1 Inleiding

In het kader van de geïntegreerde inventaris van het WO I-erfgoed¹ werd ook de archeologische kant van de zaak bekeken. Doel daarvan was uitspraken te kunnen doen over de aanwezigheid van dat erfgoed en de bewaringsgraad ervan. Daarvoor werden van Diksmuide tot Mesen op 18 locaties proefsleuven gegraven en archeologisch onderzocht (fig. 1). De keuze van de locaties werd bepaald na overleg met streek- en terreinkenners en na consultatie van de beschikbare cartografische en luchtfotografische informatie.

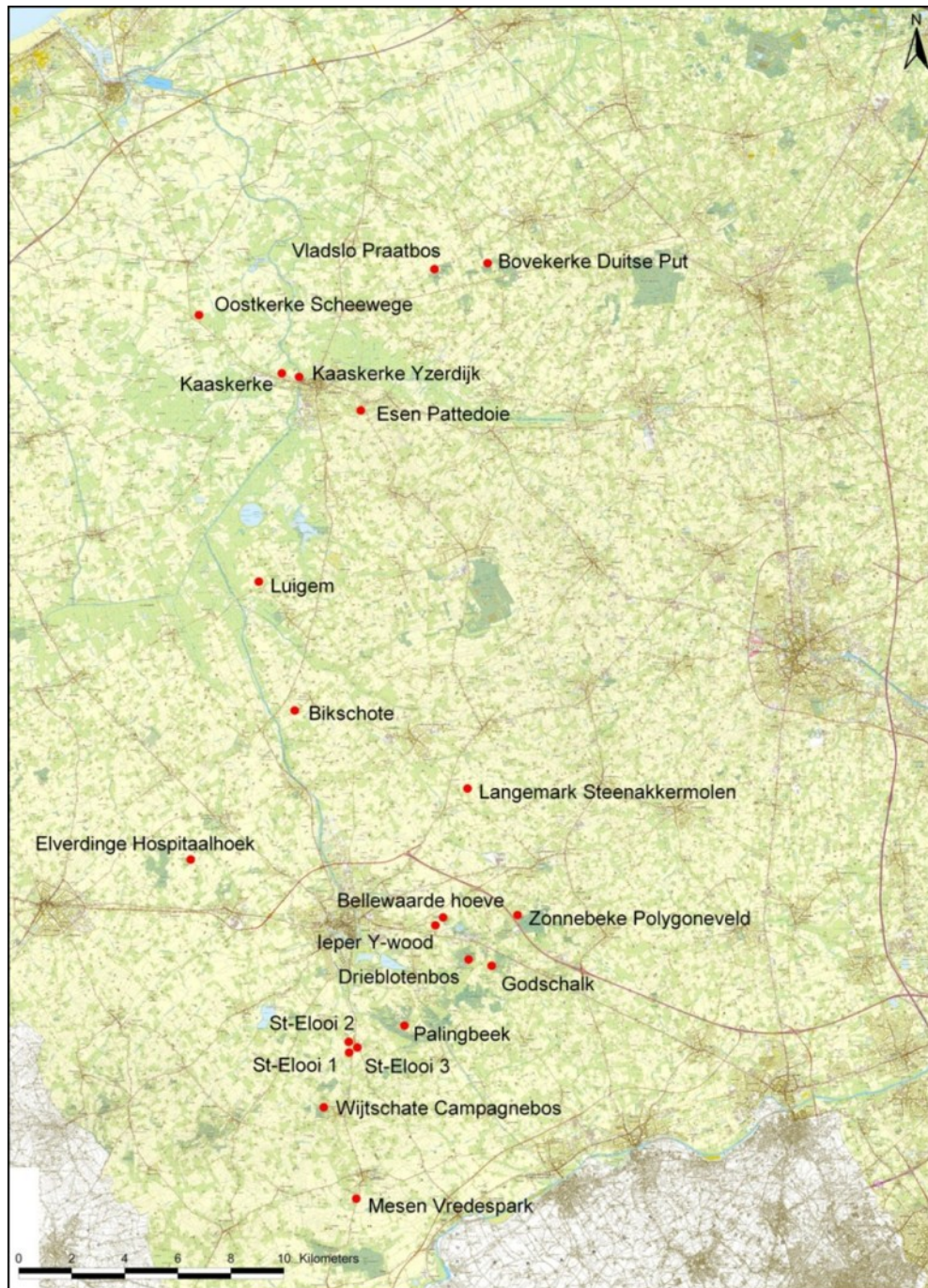

Fig. 1 Verspreidingskaart van de geproefde locaties (1/27000)

¹ Verboven H. (red) 2012: *Syntheserapport over de aanpak, methodiek, resultaten en aanbevelingen van het WO I erfgoed onderzoek*, Brussel

2 Ligging en bodemgesteldheid

We bevinden ons in de kustpolders, in het Middelland, in de enclave van Lampernisse.

Breed genomen ligt de onderzochte site in de Schildershoek, meer specifiek ten oosten van het kruispunt Pervijzestraat-Kaaskerkestraat, de Rousdammestraat en de Oostkerkestraat. Het kruispunt staat ook bekend als Scheewege. De sporen werden verwacht in een weide, waarin nu nog 2 Belgische bunkers (ID 290 en 291) staan - oorspronkelijk waren dat er 4.

Bodemkundig wordt de locatie van de proefsleuven en de bunkers als D5 getypeerd (zware klei, op 60 tot 100 cm diepte, overgaand in lichter materiaal). Een gedeelte is uitgebrikt². Het betreft een uitloper van een opgevlude geul in een grote lap poelgrond (F1: zware klei op veen).

3 Historische en archeologische informatie

We zitten middenin de Belgische linies, ter hoogte van een versterkt punt (een hoeve met bunkers, loopgraven en een mitrailleurpost errond), dat deel uitmaakt van de 2de linie tussen Pervijze en Oostkerke, in een boog ten NO van Lettenburg, waar een verbandpost was ondergebracht (Deauville, p. 110). In vogelvlucht bevindt de locatie zich een goeie kilometer achter de spoorwegberm, de 1ste linie. Ook de commandopost van de majoor van wacht in de 1ste linie bevond zich niet veraf, zo'n 1,5 km oostelijk.

In de CAI zijn de 2 bunkers en het proefsleuven onderzoek opgenomen (158906), naast een enkelvoudig (72984) en een tweeledig (77263) site met walgracht (Verhaeghe, Bijlage III, Band III, P.L. 52 en 53, p. 1398-1407). Dat laatste is een voorbeeld van verdwenen bewoning en zeer goed bewaard en herkenbaar.

4 Veldwerk

Het veldwerk werd uitgevoerd op 19 en 26 oktober 2010³.

De sleuven zijn aan de hand van de luchtfotografische informatie, zo gepositioneerd dat de loopgraaf - en ook een traverse⁴ ervan -, die de 2 bewaarde bunkers verbindt, moest aangesneden worden.

In beide sleuven is veel, her en der verspreid geel baksteenpuin en oranje baksteenovenafval (? x 10,5 x 5 cm) opgevallen, naast wat middeleeuws schervenmateriaal.

Structuren, die met de oorlog in verband te brengen zijn, komen niet voor. Zelfs geen los materiaal, dat aan de oorlog kan geassocieerd worden.

Het gebied is kennelijk ook niet beschoten. Het was er rustig!

5 Besluit

Dit bevestigt het beeld, dat in de Kaaskerkestraat (Kaaskerke) naar voor was gekomen. In de polders zijn de stellingen niet ingegraven, maar bovengronds met zandzakjes opgebouwd.

Ook het feit dat er geen oorlogsschroot voorkomt, geeft aan dat deze sector weinig te lijden had onder het oorlogsgeweld.

² Kleiwinning voor baksteenproductie.

³ Carlos Scharlaeken, eigenaar van het terrein, gaf hiertoe z'n toestemming waarvoor dank.

⁴ Met dank aan B. Stichelbaut, UGent.

Een traverse is een t.o.v. de vuurlijn achteruit springende U- of C-vormige uitstulping van de loopgraaf.

6 Geraadpleegde literatuur

Deauville M. 2011: *Tot aan de IJzer*, (Roularta Books)

Dewilde M. & Wyffels f. (2013): *Proefsleuvenonderzoek aan de Kaaskerkestraat in Kaaskerke (Diksmuide)*, De sporen van de 'grootte' oorlog archeologisch onderzocht, intern aOE-rapport

Verhaeghe F. 1976-77: *De middeleeuwse landelijke bewoningsites in een deel van Veurne-Ambacht. Bijdrage tot de middeleeuwse archeologie*, onuitgegeven doctoraatsverhandeling, UGent

Fig. 2 Situering van de ingreep op de topografische kaart (1/16981)

Fig. 5 Zicht op proefsleuf 1

Fig. 6 Zicht op proefsleuf 2